

vanskelige Forhold som dem, vi har levet under i de senere Aar, at fastslaa noget bestemt med Hensyn til Størrelsen af de Kulbeholdninger, som Statsbanerne bør have liggende paa Lager som Reserve, en Reserve, de kan ty til, hvis Tilførslerne for en Tid svigter; men i hvert Fald maa det være klart for alle, at netop under urolige Forhold maa man tilstræbe at have større Reservebeholdninger end under normale Forhold, og det er min Opfattelse, at det ikke for Tiden vil være rigtigt at regne med Reservebeholdninger, der ligger under en 6—7 Maaneders Forbrug. Disse Reservebeholdninger maa opretholdes som saadanne, og det vil med andre Ord sige, at Dispositionerne med Hensyn til Kulindkøb ikke blot maa omfatte, hvad der er nødvendigt for at sikre Reserven, men ogsaa, hvad der skal til for at dække det løbende Forbrug.

For at forstaa Kulsituationen i indværende Aar maa man imidlertid se lidt paa Forholdene, som de formede sig i Aaret 1919—20. Da Statsbanerne i Sommeren 1919, altsaa for ca. halvandet Aar siden, fik den Opfattelse, at der var Udsigt til Vanskeligheder for Kulimporten i det kommende Efteraar og Vinteren, benyttede man Lejligheden til at forøge sine Kulreserver samtidig med, at man foretog Indkøb til det løbende Forbrug, og Statsbanernes samlede Dispositioner omfattede ved Begyndelsen af Sommeren 1919 et meget betydeligt Kvantum. Jeg skal her oplyse, at man ved Udgangen af Oktober 1919 havde i Behold ca. 179 000 Tons og desuden havde i Ordre paa Kontrakter til Levering inden 1. April 1920 ca. 350 000 Tons, saa at Reservebeholdning og Indkøb til Dækning af det løbende Forbrug i. November 1919 androg ca. 529 000 Tons. Det er et betydeligt større Kvantum, end der var Tale om 1. November 1920; da androg Reservebeholdningen nemlig ca. 279 000 Tons plus de resterende Indkøb til Levering inden 1. April 1921, ca. 174 000 Tons, eller i alt ca. 453 000 Tons. Man vil saaledes se, at der i 1919 er købt 76 000 Tons mere, end der er købt i 1920. Hvis Statsbanerne i 1919 havde faaet leveret de Kulpartier, som man havde kontraheret om til Levering inden 1. April 1920, havde man pr. 1. April 1920 været i Besiddelse af Reservebeholdninger paa ca. 365 000 Tons eller et Kvantum svarende til et Aars Forbrug. Saaledes laa Forholdene i 1919.

Men Forholdene udviklede sig som bekendt helt anderledes, Statsbanernes Kulleverancer i Efteraaret og Vinteren 1919—20 stoppede til Dels op; det viste sig, at af de hjemlige Institutioner havde i det

væsentlige kun Statsbanerne forsynet sig nogenlunde i Tide, og da Vanskelighederne begyndte at melde sig i Efteraaret 1919, maatte den forhaandenværende Tonnage først og fremmest benyttes til Fordel for andre end Statsbanerne. Jeg skal her oplyse, at Statsbanerne i Maanederne Oktober—November—December 1919 overhovedet ingen Tonnage fik til Hjemførsel af Kul, og i Maanederne Januar—Februar—Marts 1920 kun fik meget lidt. Efter de Oplysninger, der er kommet mig i Hænde angaaende dette Forhold, er der gennem Fragnævnet tildelt af Tonnage til Befragtning af Kul til Danmark i Oktober Kvartal 1919 356 150 Tons, i Januar Kvartal 1920 256 050 Tons, i alt 612 200 Tons. Af disse blev der tildelt Statsbanerne til Hjemførsel af Kul ca. 35 000 Tons, og det skønt Statsbanernes Kulforbrug andrager mellem $\frac{1}{6}$ og $\frac{1}{7}$ af Landets samlede Kulforbrug. Saavidt mig bekendt foregik Tildelingen af Tonnage efter Indstilling af Statens Kulfordelingsudvalg. Jeg maa straks sige, at jeg retter ikke nogen Bebrejdelse imod Statens Kulfordelingsudvalg, fordi det ikke tildelte Statsbanerne mere Tonnage, thi der var andre Institutioner, som trængte haardere, og derfor maatte disse selvfølgelig fortrinnsvis have Tonnage. Men man vil forstaa, at naar Statsbanerne var den eneste af de hjemlige Institutioner, der i Tide havde sikret sig gennem betydelige Indkøb, var der, i hvert Fald set fra et Statsbanesyndspunkt, noget trist i, at de skulde faa saa lidt Tonnage til Hjemførsel af de Kul, der var indkøbt. Resultatet blev, at Statsbanernes Beholdninger pr. 1. April 1920 var reduceret til ca. 72 000 Tons, medens vi, hvis vi havde faaet det hele, der var købt, havde haft 365 000 Tons. De løbende engelske Kontrakter var annullerede for de Kvanta, som ikke var aftagne i de respektive Leveringsmaaneder, medens vi, som det gentagne Gange er oplyst, kun fik akkurat $\frac{1}{3}$ af de amerikanske Kul, der var købt. I hele Aaret 1919 blev der i Amerika købt 135 000 Tons Kul, og af disse blev der ikke leveret mere end 45 000 Tons.

At hele denne Udvikling i Kulsituationen for 1919 har spillet en meget betydelig Rolle for Statsbanernes Kuldistributioner i 1920, er indlysende for enhver, der kan og vil se. Hvis Statsbanerne havde haft de til Levering inden 1. April 1920 købte Kul eller dog en væsentlig Del af dem, vilde man i Sommeren 1920 have været helt anderledes frit stillet i sine Dispositioner, man vilde helt anderledes